

Küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep haftanın son günü karışık bir seyir izledi. ABD’de Ekim ayı tarım dışı istihdam verileri açıklandı. ABD’de meydana gelen olumsuz hava olayları ve bazı büyük şirketlerde süregelen grevlerin de etkisiyle Ekim ayında istihdam artışı beklentilerin oldukça gerisinde kaldı. Ülkede ayrıca ISM imalat satın alma yöneticileri endeksi (PMI) Ekim ayında 47,2’den 46,5’e gerileyerek daralma bölgesinde kaldı. ABD 10 yıllık tahvil faizi 8 baz puan artışla %4,36, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 1 baz puan artışla %2,41 seviyesine geldi. Dolar endeksi %0,3 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,1 değer kaybetti. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksinde %0,2, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde de %0,4 artış görüldü. Brent tipi ham petrolün varil fiyatında %0,1, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %2,2 düşüş kaydedildi. Altının ons fiyatı %0,3 geriledi ve Bitcoin %0,6 düşüşle 69 bin 113 dolardan kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı Cuma günü pozitif bir seyir izledi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Ekim ayı imalat PMI, İstanbul Ticaret Odası (İTO) da Ekim ayı İstanbul ücretliler geçinme endeksi verilerini yayımladı. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri Cuma gününü %0,2 yükselişle tamamladı. Ülke risk primi gerilese de, TL cinsi tahvil faizlerinde artış görüldü. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,2 değer kazandı. Cuma günü piyasalar kapandıktan sonra kredi derecelendirme kuruluşu S&P Türkiye’nin kredi notu değerlendirmesini açıkladı. S&P Türkiye’nin kredi notunu B+’dan BB-’ye yükseltirken, görünümü durağan olarak belirledi. Açıklamada, TCMB’nin sıkı duruşunun TL’yi istikrara kavuşturmasını, enflasyonu düşürmesini, rezervleri yeniden inşa etmesini ve finansal sistemde dolarizasyonun azalmasını sağladığı belirtildi. S&P enflasyonu tek haneli seviyelere indirme ve TL ile yurtiçi finansal

Günlük Değişimler

Dolar/TL	34,30 ▲ 0,1%	BİST 100	8.885 ▲ 0,2%
TR 2Y	43,02 ▲ 7 bp	TR 10Y	30,60 ▲ 10 bp
DX	104,3 ▲ 0,3%	MSCI Dünya	3.660 ▲ 0,4%
Altın (ons, \$)	2.735 ▼ -0,3%	ABD 10Y	4,36 ▲ 8 bp
Brent (varil, \$)	73,1 ▼ -0,1%	TTF (MWh, €)	39,2 ▼ -2,2%
Bitcoin (\$)	69.113 ▼ -0,6%	Karbon (ton, €)	63,9 ▼ -1,1%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,1%
Dolar/Brezilya Reali	1,4%
Dolar/Meksika Pesosu	1,3%
Dolar/Japon Yeni	0,6%
Dolar/Güney Afrika Randı	0,4%
Dolar Endeksi	0,3%
İngiliz Sterlini/Dolar	0,2%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,1%
Euro/Dolar	-0,5%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-0,1%
MSCI Avrupa	1,0%
MSCI GOÜ Avrupa	0,6%
MSCI Kuzey Amerika	0,4%
MSCI Dünya	0,4%
MSCI Asya Pasifik	0,3%
MSCI GOÜ	0,2%
MSCI Latin Amerika	-1,4%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	TÜFE (aylık değişim)	Ekim	%2,6	%3,0

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

varlıklara yönelik güveni daha fazla tesis edecek ilerleme kaydedilmesi halinde Türkiye'nin notunu artırabileceğini belirtti. Öte yandan, ücret artışlarının geçmişe dönük olarak endekslenmesinin enflasyonla mücadele programı için bir risk olduğuna işaret edildi. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, not artışına dair yaptığı açıklamada daha yüksek notu ima eden piyasa göstergelerinin önümüzdeki dönemde olumlu gelişmelerin süreceğine işaret ettiğini söyledi.

Yeni günde küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor. Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü ve müttefikleri (OPEC+) Aralık ayında yapmayı planladıkları üretim artışını bir ay ertelediklerini duyurdu. Ticaret Bakanlığı Ekim ayı öncü dış ticaret istatistiklerini yayımladı. Ekonomi Koordinasyon Kurulu (EKK), Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz başkanlığında toplandı. Toplantıda, ekonomi programının imalat sanayine olası etkileri, dezenflasyon sürecinden etkilenebilecek sektörlerde rekabet gücünün artırılması ve istihdamın korunmasına yönelik çalışmalar değerlendirildi. Ayrıca, uzun vadeli yatırım kredilerinin gelişimi ve kompozisyonu ile reel sektörün bu kredilere erişimine yönelik değerlendirmeler ile uluslararası kuruluşlardan sağlanan kredi niteliğinde dış finansman kaynaklarına erişim ile söz konusu kredilerin kullanımına ilişkin gelişmeler ele alındı. Bugün küresel tarafta gelişmiş ülkelerin Ekim ayı nihai imalat PMI verileri ile ABD Eylül ayı fabrika siparişleri rakamları takip edilecek. Yurtiçinde ise TÜİK Ekim ayı enflasyon rakamlarını açıklayacak.

ABD'de Ekim ayında tarım dışı istihdam artışı beklentilerin oldukça altında gerçekleşti. Aylık bazda tarım dışı istihdam Ekim'de yalnızca 12 bin kişi yükselerek 113 bin kişilik tahminlerin gerisinde kaldı. Ağustos ve Eylül ayı rakamlarında da toplamda 112 bin kişilik aşağı yönlü revizyona gidildi. İşsizlik oranı ise %4,1'de sabit kaldı. Ekim'de saatlik ortalama kazançlar bir önceki aya göre %0,4 artarken, ücretlerin yıllık artış hızı Eylül'deki %3,9'dan %4,0'a çıktı.

İSO Ekim ayı imalat PMI verilerini yayımladı. Eylül'de 44,3 olan imalat PMI Ekim'de 45,8'e yükselmekle birlikte eşik değer 50,0'nin altında kalarak faaliyet koşullarında bozulma sinyali vermeye devam etti. Sektörün performansı Nisan ayından bu yana düşüş eğilimi gösterdi. Zorlu piyasa koşullarının sürmesi, talebin zayıf kalmasına ve toplam yeni siparişler ile ihracattaki yavaşlamanın devam etmesine yol açtı. Ancak tüm bu göstergelerdeki düşüşler Eylül ayına kıyasla hafifledi. Yeni siparişlerdeki durgunluğun etkisiyle istihdam ve satın alma faaliyetlerinde de gerileme kaydedildi.

İTO verilerine göre Ekim ayında İstanbul'da aylık enflasyonda sınırlı yavaşlama görüldü. Aylık bazda endeks %3,6 artış kaydederken, yıllık enflasyon Eylül'deki %59,2'den %59,1'e geriledi. Aylık bazda en hızlı artış %11,4 ile giyim eşyası harcamaları kaleminde olurken, onu %5,5 ile diğer harcamalar izledi. Gıda fiyatlarında aylık artış %3,4 ile genel endeksteki değişimin altında kalırken, konut grubunda da aylık bazda fiyatlar %4,1 artış kaydetti.

Ticaret Bakanlığı Ekim ayı dış ticaret öncü istatistiklerini yayımladı. Buna göre, Ekim'de ihracat yıllık bazda %3,6 artarak 23,6 milyar dolara çıkarken, ithalat %0,2 gerileyerek 29,4 milyar dolara indi. Böylece Ekim'de dış ticaret açığı %13,0 daralarak 5,7 milyar dolar olarak gerçekleşti. Ocak-Ekim döneminde ihracatta %3,2 artış kaydedilirken, ithalat %7,2 azaldı. Böylece 10 aylık dönemde dış ticaret açığı %30,4 gerileyerek 65,6 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Şirket ve Sektör Haberleri

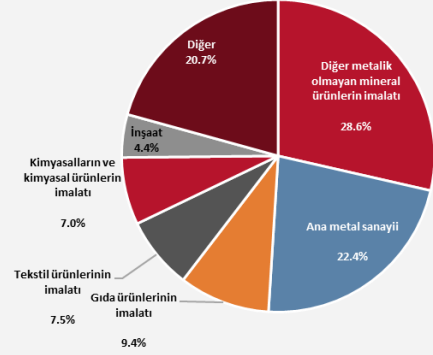
Çimsa, Uluslararası Finans Kurumu (IFC) ile 70 milyon dolar tutarında kredi anlaşması imzaladı. Toplam 5 yıl vadeli, 2 yılı anapara geri ödemesiz olan yeşil kredi, şirketin Mersin, Eskişehir ve Afyon'da bulunan fabrikalarında başta yenilenebilir enerji olmak üzere alternatif yakıt, alternatif hammadde, ürün dönüşümü ile diğer verimlilik yatırımlarında kullanılacak.

Şirket ve Sektör Haberleri

Otokar, 3. çeyreğe ait finansal sonuçlarını açıkladı. Şirketin bu dönemde net zararı 1,24 milyar TL olan piyasa beklentilerinin altında 904 milyon TL oldu. Otokar geçtiğimiz yılın aynı döneminde 66 milyon TL net kâr kaydetmişti.

2023 yılında sanayi sektörü nihai enerji tüketimi 1.706.480 terajul oldu. TÜİK tarafından yayımlanan "Sanayi Sektörü Nihai Enerji Tüketim İstatistikleri"ne göre bu tüketimde en büyük payı %28,6 ile "diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı" sektörü aldı. İkinci sırada %22,4 ile "ana metal sanayi", ardından %9,4 ile "gıda ürünleri imalatı" geldi. Sanayi sektöründe tüketilen enerjinin kaynaklara göre dağılımı ise tüketilen enerjinin %27,9'unun elektrik, %24,6'sının katı fosil yakıtlar, %23,4'ünün doğal gaz ve %12,6'sının petrol ürünleri olduğunu gösterdi.

Sanayi Sektörü Enerji Tüketiminin Sektörlere Göre Dağılımı (%)

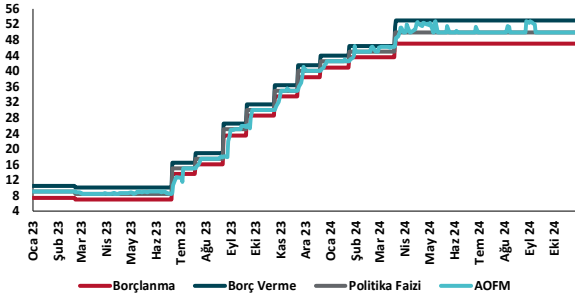
Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

2024 Birleşmiş Milletler Biyoçeşitlilik Konferansı (CBD COP16) müzakerecileri genetik materyal konusunda anlaşamadı fakat doğa finansmanında bir anlaşmaya varılamadı. Konferansın son oturumu finansman konusunda bir karar alınmadan süreyi aştı ve oturma askıya alındı. Müzakerelerin önümüzdeki sene Bangkok'ta gerçekleşecek ara toplantılarda sürdürülmesi bekleniyor. Öte yandan konferansın tartışılacak konularından bir diğeri olan "dijital dizi bilgisi"ne ilişkin görüşmeler yeni bir çok taraflı mekanizma ile sonuçlandı. Bu kapsamda doğrudan veya dolaylı olarak genetik bilgiden fayda sağlayan sektörlerdeki şirketlerin gelirlerinin %0,1'i veya karlarının %1'i ile yeni fona katkı yapmaları üzerinde anlaşıldı. Üç kriterden ikisini (20 milyon dolar varlık, 50 milyon dolar kar, 5 milyon dolar kar) karşılayan şirketlerin bu yükümlülüğü yerine getirmesi bekleniyor. Konferansın bir başka önemli çıktısı ise yerli toplulukların Birleşmiş Milletler biyoçeşitlilik karar alma süreçlerine resmi olarak dahil edilmesi oldu.

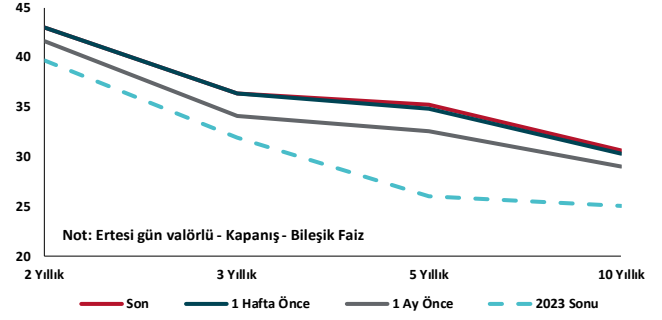
Kalkınma Gündemi

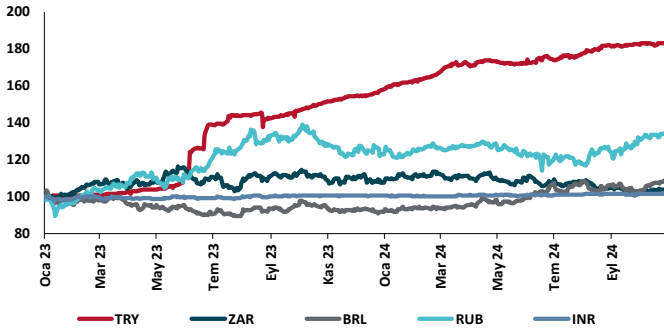
TCMB Faiz Koridoru

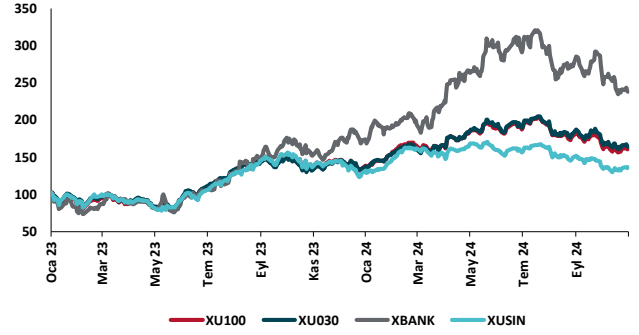
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

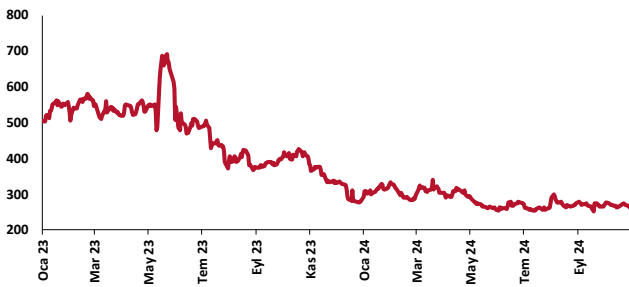
USD/GOÜ Para Birimleri (30/12/2022=100)

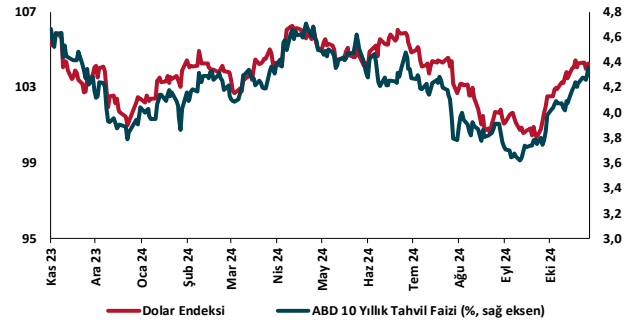
Ulusal Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

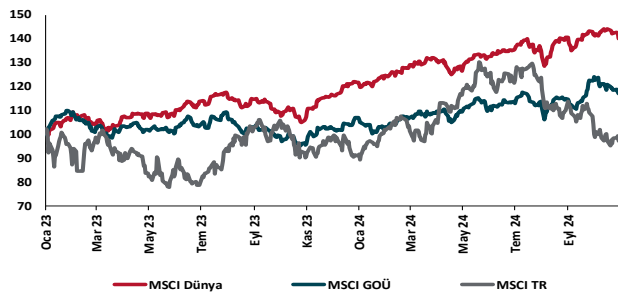
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

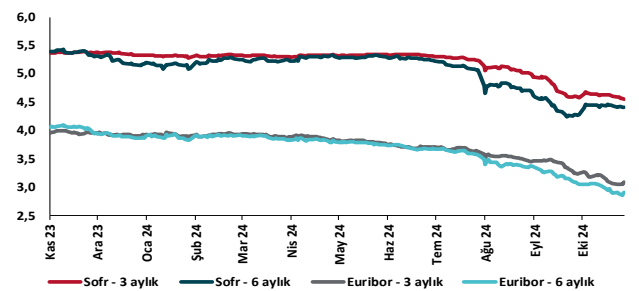
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.